

1 of 19 DOCUMENTS

Copyright 2007 PCM Uitgevers B.V.
All Rights Reserved
NRC Handelsblad

September 24, 2007

SECTION: ECONOMIE; Blz. 11

LENGTH: 733 woorden

HEADLINE: Wikipedia voor het wegennet;
Vrijwilligers met digitale kaarten concurrent voor Tomtom

BYLINE: Carola Houtekamer

DATELINE: Rotterdam, 24 sept.

BODY:

SAMENVATTING:

De digitale wegenkaart van Nederland is voortaan rechtenvrij te downloaden. Daardoor kan iedereen zijn eigen Tomtom fabriceren, zonder dure licenties.

VOLLEDIGE TEKST:

Richard van der Weerd uit Assen is IT'er. Het afgelopen jaar sleutelde hij aan een eigen navigatiesysteem. Daar had hij navigatiedata voor nodig. Die zijn duur, dus verzamelde hij ze zelf: bijna een jaar lang fietste hij zijn stad door. "Straatje in, straatje uit", vaak vergezeld door zijn twaalfjarige dochter.

In juni was de kaart van Assen af: Van Der Weerd had alle straten en fietspaden in beeld gebracht. Hij had een gps-ontvanger op zijn fiets gebouwd en een programmaatje geschreven dat automatisch zijn locaties opsloeg. Tijdens het fietsen voerde hij ook straatnamen, wegtypes en maximum snelheden in. De gegevens die Van der Weerd verzamelde, tikte hij over in het systeem van OpenStreetMap, een project dat beoogt wegennetkaarten rechtenvrij ter beschikking te stellen.

Het werk van Van der Weerd blijkt voor niets te zijn geweest. Sinds vrijdag is namelijk niet alleen de kaart van Assen, maar die van heel Nederland toegankelijk op OpenStreetMap.nl. Dit dankzij een donatie van de Rotterdamse kaartenleverancier Automotive Navigation Data (AND), die kaarten van alle Nederlandse wegen leverde. Toch was zijn werk niet zinloos, zegt Van der Weerd. "Door dit pionieren besloot het bedrijf hun kaart te doneren. We hopen dat er meer bedrijven volgen, zodat we binnenkort het hele wegennet van Europa hebben."

OpenStreetMap, dat in 2004 begon, werkt met rondrijdende vrijwilligers die gps-informatie verzamelen en straatnamen en wegtypes noteren. Anderen maken daar

weer digitale wegenkaarten van. Wereldwijd zijn zo'n 11.000 vrijwilligers actief voor de site, waaronder in Japan, Brazilië en Congo.

Gebruikers en fabrikanten van navigatiesystemen kunnen ook profiteren van het resultaat. De Nederlandse kaarten zijn nu rechtenvrij te downloaden. Uiteindelijk moeten bijna alle straten op aarde terechtkomen in vrij beschikbare kaarten. Steve Coast, oprichter van OpenStreetMap: "Ik wil een Wikipedia voor het wereldwijde wegennet maken", zegt hij aan de telefoon vanuit Groot-Brittannië. "Iedereen kan op OpenStreetMap gegevens aan onze kaarten toevoegen en verbeteringen aanbrengen."

Nu betalen automobilisten elke keer voor nieuwe routekaarten, bij navigatiesystemen als Tomtom of Garmin. Volgens Coast zijn "programmeurs al bezig om onze kaarten geschikt te maken voor Tomtom". De kaarten kunnen op de site niet alleen gedownload worden. OpenStreetMap stelt ook de onderliggende geografische gegevens beschikbaar. Dat is bijzonder, want Google Maps en andere kaartaanbieders op internet doen dat niet. Het inwinnen van geografische informatie is namelijk erg kostbaar. Bij OpenStreetMap leveren vrijwilligers de informatie en daarom is die gratis. Dat is interessant voor andere bedrijven dan Tomtom of Garmin die routeplanners en navigatiesystemen willen bouwen.

Tot nu toe zijn die bedrijven gedwongen dure licenties voor navigatiedata aan te schaffen. De bedragen kunnen volgens Coast oplopen tot honderdduizenden euro's. Coast vindt dat die licenties innovatie en concurrentie in de weg staan. Als de gratis kaarten straks compleet genoeg zijn, is dat niet meer het geval.

Henk Hoff, raadslid in Assen, hielp Van der Weerd de stad in kaart te brengen. Hoff: "Je kunt Google Maps gebruiken, maar dan heb je alleen de kaart, niet de achterliggende data waarmee een navigatiesysteem te maken is. Als je die wilt, kom je terecht bij bedrijven als NavTech en Teleatlas. Hun gegevens kosten veel geld."

Het project kreeg vaart toen bedrijven geïnteresseerd raakten. Yahoo stelde onlangs luchtfoto's van zo'n 200 wereldsteden en grote delen van de Verenigde Staten beschikbaar. En doordat de Rotterdamse kaartleverancier AND kaarten doneerde, is het Nederlandse wegennet als eerste compleet beschikbaar. Voor AND-directeur Maarten Oldenhof is de donatie een experiment. "We doen dit om te kijken of de aanpak van OpenStreetMap werkt. Als hier goede kaarten uitkomen, kunnen wij die voorzien van een kwaliteitsstempel of geschikt maken voor verschillende navigatiesystemen."

Tomtom, dat pas een bod van 1,8 miljard dollar (1,27 miljard euro) uitbracht op kaartenleverancier Teleatlas, maakt zich geen zorgen over OpenStreetMap. "We zien weinig nieuwe spelers op de markt van navigatiesystemen", zegt een woordvoerder.

NOTES: Bekijk de kaart van Nederland op openstreetmap.org; Bij Google Maps heb je alleen de kaart, niet de achterliggende data

LOAD-DATE: September 24, 2007